

Raadsvoorstel

Onderwerp: **Najaarsnota 2019**
Datum: 11 december 2019
Agendapunt: 13
Behandeling: Opiniërend en besluitvormend
Portefeuille-
houder(s): Wethouder E. Dijkhuis
Steller: Peter Meijer: p.meijer@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.014487.

1. Samenvatting

De Najaarsnota 2019 is de tweede bestuursrapportage van dit jaar. Deze nota is geen beleidsinhoudelijke voortgangsrapportage, maar voornamelijk een financiële bijstelling van de budgetten in de aanloop naar de rekening 2019. Het saldo van de nota bestaat uit verschillende voordelige en nadelige bijstellingen. Per saldo resulteert een negatief saldo van ruim € 1,4 miljoen. Dit saldo is voor een deel structureel en een deel incidenteel. De behandeling in uw raad staat geagendeerd voor 11 december a.s.

Met het vaststellen van de najaarsnota neemt u kennis van de financiële voortgang binnen de verschillende programma's en stelt u de benodigde financiële middelen voor 2019 beschikbaar.

Naast het voorstel voor de bijstelling van de budgetten, doen wij u tevens een voorstel voor het overhevelen van incidentele budgetten die in 2020 benodigd zijn voor de uitvoering van de onderliggende werkzaamheden. De totale omvang van deze overheveling bedraagt ruim € 2,7 miljoen.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

Wij stellen u voor:

- Kennis te nemen van de najaarsnota van Het Hogeland.
- De structurele en incidentele mutaties in de najaarsnota vast te stellen. Deze voor het jaar 2019 te dekken uit de Algemene Reserve;
- Het budgetoverhevelingsvoorstel vast te stellen en deze budgetten met een totale omvang van € 2.704.180 te doteren aan de reserve jaarovergang;
- Een bestemmingsreserve 'Verkoop onderwijsgebouwen' te vormen;
- Een bestemmingsreserve 'Waddenkustopgave' te vormen.

3. Inleiding

Voor u ligt de eerste najaarsnota van Het Hogeland. Onze gemeente is nog steeds volop in beweging en veel beleid en plannen moeten nog uitgewerkt worden. Dit heeft uiteraard grote invloed op de vorm, inhoud en de status van de voorliggende nota. Het lijkt ons daarom goed de aard van deze nota te schetsen.

Zoals wij ook in de voorjaarsnota van dit jaar reeds aangegeven hebben, weten we dat het bij een fusieproces tijd kost om alle processen op orde te krijgen, mogelijke efficiency en schaalvoordelen te kunnen incasseren en een goed beeld te krijgen van het benodigde budget in onze nieuwe situatie. Dit betekent ook dat we een periode moeten overbruggen waarin veel werk verzet moet worden om de processen in onze begroting meer in de greep te krijgen. De afgelopen begroting 2020 was een belangrijke stap in dit proces. Wij zien dat teams de processen steeds beter op orde krijgen, de benodigde middelen duidelijker worden, maar ook dat er nog veel werk te verzetten is. Dit betekent dat we ook bij deze najaarsnota nog niet alles scherp kunnen hebben. Deze nota is echter een volgende stap in het verkrijgen van meer grip en zicht op de benodigde budgetten voor dit jaar. Dit zal naarmate we beschikken over meer ervaringscijfers de komende jaren steeds scherper worden.

In november van dit jaar is de begroting 2020 vastgesteld met een actualisatie van onze beleidsplannen. In de laatste fase van de opstelling van de begroting is ook reeds gestart met de opstelling van deze najaarsnota. Om te voorkomen dat we de beleidsteksten uit de begroting herhalen en gezien de korte tijd die er zit tussen de begroting en de najaarsnota, is er in de nota P&C uit 2018 er voor gekozen de najaarsnota een technisch karakter te geven. Concreet betekent dit dat we ons concentreren op de benodigde bijstellingen van de budgetten in 2019, met een korte toelichting op de achterliggende oorzaken. Dit doen we ook in de aanloop naar de opstelling van de jaarstukken over 2019.

Samen met de voorstellen voor een bijstelling van budgetten doen wij u voorstellen voor overheveling van budgetten van het lopende jaar naar 2020. Anders dan in een groot deel van de voormalige 4 gemeenten gebruikelijk was, proberen we deze overhevelingen te beperken tot grotere bedragen van incidentele projecten/activiteiten die in 2019 nog niet zijn uitgevoerd, maar nog wel uitgevoerd moeten worden. Dit betekent dat kleinere overschotten niet in de overheveling worden meegenomen.

4. Financiële uitkomsten

In de begroting 2020 zagen we twee grote thema's die het begrotingssaldo fors beïnvloeden. Dat zijn de ontwikkelingen in het Sociaal Domein (met name Jeugdzorg) en de personele lasten. Dit zien wij voor wat betreft het Sociaal Domein ook terug in deze najaarsnota. Voor wat betreft de kosten voor de Jeugdzorg verwachten wij bovenop het reeds geraamde tekort voor 2019 ad € 2,5 miljoen en een verhoging van € 1,1 miljoen in de voorjaarsnota 2019 (tijdelijke middelen jeugdzorg in de algemene uitkering), een forse overschrijding van dit budget. Hoe groot deze overschrijding precies wordt is onder andere afhankelijk van de gesprekken die worden gevoerd met het RIGG. Vooralsnog stellen wij voor dit bij de jaarrekening te dekken uit de nog aanwezige bestemmingsreserve Sociaal Domein.

Ook voor het onderdeel 'Bijstand' zien wij een forse claim. Het tekort ten opzichte van de begroting loopt op door onder andere een verlaging van de rijksuitkering in het kader van de BUIG. Tegelijkertijd vallen de kosten van de open einde regelingen per saldo hoger uit dan in de begroting geraamd. De belangrijkste stijging vindt plaats bij de loonkostensubsidies. Daarnaast zien wij ook een toename van de kosten voor de Bijzondere Bijstand. Vooralsnog is het effect incidenteel opgenomen. Afhankelijk van de ontwikkeling van de bijstandsuitgaven heeft dit mogelijk ook effect op de begroting 2020. Wij komen hier bij de voorjaarsnota 2020 bij u op terug.

Voor wat betreft de personele lasten denken wij vooralsnog dat het personeelsbudget in 2019 voldoende is voor de benodigde dekking van de realisatie van de personeelslasten.

Tegenover de genoemde claims staan ook een aantal voordelen. Zo vallen de leges voor de omgevingsvergunningen door een aantal grote projecten fors hoger uit en stellen we voor in het kader van de bijstelling/herschikking van de budgetten ook middelen te laten vrijvallen die tijdelijk waren geparkeerd.

Op basis van de voorgestelde mutaties kunnen wij concluderen dat de nota resulteert in een totaal negatief saldo van € 1.401.870. Dit saldo is deels incidenteel en deels structureel van aard. De structurele mutaties zijn daarbij reeds voor een deel in de begroting 2020 verwerkt. Wij schatten op basis van de beschikbare informatie dat deze nota een effect heeft van ca. € 300.000 op het begrotingssaldo van 2020. Dit effect zullen we, indien nodig, bij de voorjaarsnota 2020 aan u voorleggen. Aangezien de najaarsnota alleen het huidige begrotingsjaar betreft, zullen wij dit saldo incidenteel verwerken. Wij stellen voor dit te dekken uit de algemene reserve.

Voor een uitgebreid overzicht van de voorgestelde mutaties verwijzen wij u naar de bijlage van deze nota. Een nadere toelichting op de mutaties groter dan € 40.000 vindt u in de verschillende programma's van de nota.

5. Algemene Reserve

Essentieel onderdeel van de begroting is de paragraaf 'Risicobeheersing en weerstandsvermogen'. Gezien het gepresenteerde saldo in deze nota, moet er voldoende Algemene Reserve zijn om de incidentele posten uit deze nota te dekken. Zoals bij de opstelling van de begroting 2020 bleek, is de omvang van de reserves net voldoende om de risico's te kunnen opvangen, maar is er weinig ruimte voor inzet van de Algemene Reserve voor aanvullende wensen en incidentele uitzettingen. Door uw eerdere besluit de bestemmingsreserve Leefbaarheid aan de Algemene Reserve toe te voegen, is er echter voldoende saldo om het effect van deze nota aan de AR te onttrekken.

6. Conclusie

Zoals u ziet geeft deze najaarsnota een negatief saldo. Dit zal moeten worden gedekt uit de Algemene Reserve. Deze blijft daarmee net boven de grens die benodigd is voor ons benodigd weerstandsvermogen. Het blijft daarom raadzaam erg terughoudend om te gaan met de inzet van deze Algemene Reserve.

Bijlage:

Najaarsnota 2019

Winsum, 26 november 2019

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding